

۳ **جامعه‌شناسی**

پایه دوازدهم
رشته علوم انسانی

مؤلف
الهه همایون‌زاده

فرمول بیست

پیشگفتار

تقدیم به خواهرم ...

دوست من، سلام

امیدوارم الآن که داری این مقدمه رو یا بهتر بگم این کتابو می‌خونی، دقیقاً شبِ شبِ امتحان نهایی نباشه. حداقل یکی دو روز قبلش باشه، آخه راستشو بخوای، این درس نیاز به مرور و دوره داره و امیدوارم که وقت کافی داشته باشی! قطعاً جامعه‌شناسی رو تا الآن برای کنکور خوندی و مطالب دستت اومده اما خب کلاً مدل امتحان با تست و کنکور متفاوت و نیازه که مطالب رو تشریحی بلد باشیم؛ برای این‌که دستت بیاد چی به چیه بیا دو تا فرض رو بررسی کنیم:

حالت اول: حداقل چند روز وقت داری و می‌خوای نمره‌عالی بگیری!

حالت دوم: هیچی وقت نداری و داری فکری می‌کنی که حالا چه کاری کنی!

توصیه‌ام برای بچه‌های حالت اول اینه که درسنامه این کتاب رو دقیق مطالعه کنن و خط به خط جلو برن. توی درسنامه به ۲ تا چیز جالب برمی‌خوری! یکی طراحی‌پسند که طراحی امتحان نهایی انگار جون بچه‌شو قسم خورده که ازونا سؤال بده. یکی هم ایستگاه سؤال که مرورهای کوچیک لقمه‌ای هستن. بعد برو سراغ سؤال، اگه سؤالاً رو به ترتیبی که هست بخونی در واقع اونا رو از جدیدترین به قدیمی‌ترین و از سؤال واقعی امتحان نهایی به سؤال شبیه‌سازی شده خوندی. هر سؤالاً رو هم که گیر کردی، باید بری سراغ پاسخش دیگه!!!

حالا بریم سراغ حالت دوم، حالا تکلیف شمایی که وقت نداری چیه؟! حتماً اول طراحی‌پسندارو پیدا کن و بخون بعد برو سراغ هایلایت کتاب درسی **(جزوه رایگان همراه این کتاب)** و اون قسمت‌های هایلایتی رو بخون. اگه روی اینا مسلط شدی برو سراغ سؤالاً و حداقل همه سؤالایی که جلوشون آدرس داره رو بخون اگه اینجوری عمل کنی حتماً نمره قابل قبولی می‌گیری!

در نهایت اینو بگم که امتحانات نهایی از چیزی که فکر می‌کنی خیلی راحت‌ترن. شاید این مسئله که تأثیرشون تو رتبه کنکور زیاد شده برتسوننت، اما مطمئن باش از امتحان که بیای بیرون خیالت بابت ۲۰های کارنامه‌ات راحت!

به امید موفقیت!

elaheh.homayounzadeh@gmail.com

الهه همایونزاده

بارم‌بندی درس جامعه‌شناسی ۳			
شماره درس	نوبت اول	نوبت دوم	شهریور و دی‌ماه
اول	۴	۱/۵	۱/۵
دوم	۴	۱/۵	۱/۵
سوم	۴	۱/۵	۱/۵
چهارم	۴	۱/۵	۱/۵
پنجم	۴	۱/۵	۱/۵
ششم	—	۲/۵	۲/۵
هفتم	—	۲/۵	۲/۵
هشتم	—	۲/۵	۲/۵
نهم	—	۲/۵	۲/۵
دهم	—	۲/۵	۲/۵
جمع	۲۰	۲۰	۲۰

فهرست

FILM	پاسخ	سوالات	درسنامه
51 min	۸۸	۹	۶
34 min	۸۹	۱۷	۱۴
49 min	۹۱	۲۵	۲۱
33 min	۹۲	۳۲	۲۹
39 min	۹۳	۳۹	۳۶
48 min	۹۵	۴۹	۴۴
45 min	۹۸	۵۷	۵۴
44 min	۱۰۰	۶۶	۶۳
34 min	۱۰۳	۷۴	۷۱
31 min	۱۰۵	۸۳	۸۰

درس اول: ذخیره دانشی
درس دوم: علوم اجتماعی
درس سوم: نظم اجتماعی
درس چهارم: کنش اجتماعی
درس پنجم: معنای زندگی
درس ششم: قدرت اجتماعی
درس هفتم: نابرابری اجتماعی
درس هشتم: سیاست هویت
درس نهم: پیشینه علوم اجتماعی در جهان اسلام
درس دهم: افق علوم اجتماعی در جهان اسلام

امتحان نهایی

۱۲۸	آزمون ۱۱: دی ماه ۱۴۰۱
۱۲۹	آزمون ۱۲: خرداد ماه ۱۴۰۲
۱۳۲	آزمون ۱۳: شهریور ماه ۱۴۰۲
۱۳۴	آزمون ۱۴: دی ماه ۱۴۰۲
۱۳۶	آزمون ۱۵: خرداد ماه ۱۴۰۳
۱۳۹	آزمون ۱۶: مرداد ماه ۱۴۰۳
۱۴۱	آزمون ۱۷: دی ماه ۱۴۰۳
۱۴۳	آزمون ۱۸: خرداد ماه ۱۴۰۴
۱۴۶	آزمون ۱۹: مرداد ماه ۱۴۰۴
۱۴۸	پاسخ نامه تشریحی آزمون ۱ تا ۱۹

۱۰۸	آزمون ۱: شهریور ماه ۱۳۹۸
۱۱۰	آزمون ۲: دی ماه ۱۳۹۸
۱۱۲	آزمون ۳: خرداد ماه ۱۳۹۹
۱۱۴	آزمون ۴: شهریور ماه ۱۳۹۹
۱۱۶	آزمون ۵: دی ماه ۱۳۹۹
۱۱۸	آزمون ۶: خرداد ماه ۱۴۰۰
۱۲۰	آزمون ۷: شهریور ماه ۱۴۰۰
۱۲۲	آزمون ۸: دی ماه ۱۴۰۰
۱۲۴	آزمون ۹: خرداد ماه ۱۴۰۱
۱۲۶	آزمون ۱۰: شهریور ماه ۱۴۰۱

۱

بخش

درستنامه

و سوالات تشریحی

ذخیره دانشی

درس ۱

برای استفاده از فیلم‌های آموزشی شب امتحان هر بسته QR-code های مقابل را اسکن کنید.

فیلم شب امتحان

این کتاب رو (منظورم کتاب درسیه و مطالب جامعه‌شناسی دوازدهمه) بارها و بارها چه برای کنکور و چه برای آزمون‌های آزمایشی خوندی و احتمال میدم تا الان خیلی به تشریحی خوندن این کتاب فکر نکرده بودی. حقیقت اینه که تشریحی خوندن با تستی خوندن متفاوته اما خبر خوب اینه که با توجه به زمینه‌ای که داری خیلی مطالب رو راحت‌تر درک می‌کنی یا حتی اگه اصلاً تا حالا لای کتاب رو باز هم نکرده باشی، من تمام تلاشم رو کردم که به ساده‌ترین شکل ممکن برات توضیح بدم پس با انرژی مثبت شروع کن، درس یک بسیار ساده است اما حواست به ویژگی‌های دانش عمومی و دانش علمی باشه.

دانش عمومی

ذخیره دانشی ما شامل دانش عمومی و دانش علمی است.

کنش کاری است که فرد با آگاهی و اراده انجام می‌دهد، اما ما اغلب نسبت به آگاهی که پشت کنش‌هایمان وجود دارد، غافل هستیم.

مثال کارهای ساده و کنش‌های روزمره مثل راه رفتن، صحبت کردن، خرید کردن و ... را در نظر بگیرید، شاید ابتدا گمان کنید که هیچ آگاهی پشت این کنش‌ها نیست، اما این تفکر اشتباه است و پشت هر کنشی یک آگاهی وجود دارد و ما زمانی به این آگاهی پی می‌بریم که در شرایط غیرعادی نسبت به اتفاقات روزمره قرار بگیریم؛ مثلاً همه ما به زبان فارسی صحبت می‌کنیم ولی اگر در یک مهمانی با یک فرد زاپنی که فارسی نمی‌داند، مواجه شویم به علت اینکه از حوزه عادت‌هایمان خارج شده‌ایم، بیشتر به آگاهی نسبت به زبان فارسی پی می‌بریم.

تعریف انسان‌ها با تولد و ورود به جهان اجتماعی با دیگرانی که در همان جهان اجتماعی زندگی می‌کنند، در مجموعه‌ای از آگاهی‌ها و دانش‌ها سهیم و شریک می‌شوند، این نوع از دانش را دانش عمومی می‌نامند. با توجه به این نکته که افراد با ورود به جهان اجتماعی و تولد در آگاهی‌های جهان اجتماعی سهیم می‌شوند، می‌توان نتیجه گرفت که یادگیری دانش عمومی از زمان تولد تا پایان حیات ادامه دارد.

طراح‌پسند ویژگی‌های دانش عمومی:

- ۱ اگر این آگاهی‌ها نباشد، زندگی اجتماعی ما مختل می‌شود.
- ۲ در صورت نبود دانش عمومی، جهان اجتماعی فرو می‌ریزد.
- ۳ انسان‌ها در طول زندگی خود آن را به دست می‌آورند؛ یعنی دانش حاصل از زندگی است.
- ۴ جامعه و فرهنگ (جهان اجتماعی)، دانش لازم برای زندگی یا همان دانش عمومی را در اختیار ما قرار می‌دهد.
- ۵ گسترده‌ترین بخش ذخیره دانشی ماست.
- ۶ ما درباره دانش عمومی کمتر می‌اندیشیم و بیشتر از آن استفاده می‌کنیم.
- ۷ این دانش در تعامل با دیگران مورد استفاده قرار می‌گیرد.

نکته

دانش عمومی برای زندگی اجتماعی مثل هوا برای انسان است؛ به این معنا که ما همواره هوا را تنفس می‌کنیم ولی اغلب متوجه آن نیستیم و از اهمیت آن غافل هستیم. انسان زمانی متوجه وجود هوا می‌شود که تغییری در آن ایجاد شود یا تنفس هوا با مشکل مواجه شود.

ایستگاه سؤال

- ۱ | اگر به کنش‌های روزمره خود دقت کنیم، متوجه می‌شویم که این کارها بدون آگاهی و دانش خاصی انجام می‌شوند. (درست / نادرست) **دی ۱۴۰۲**
- ۲ | دانش عمومی برای زندگی اجتماعی، مانند هوا برای انسان است. (درست / نادرست) **شهریور ۱۴۰۱**
- ۳ | گسترده‌ترین بخش ذخیره دانشی می‌باشد. **شهریور ۹۸**
- ۴ | کنش آدمی وابسته به است و بدون آن انجام نمی‌شود. **خرداد ۹۸**

پاسخ ۱. نادرست (انجام نمی‌شوند). ۲. درست ۳. دانش عمومی ۴. آگاهی

دانش علمی

تعریف بخشی از ذخیره دانشی که از راه تأمل و اندیشه در دانش عمومی به دست می‌آید، دانش علمی نام دارد. توضیح آن که ذخیره دانشی ما دو بخش دارد: ۱ دانش عمومی ۲ دانش علمی؛ یعنی ما نسبت به پدیده‌های اجتماعی ۲ نوع دانش و علم (دانش عمومی و دانش علمی) داریم.

مثال زبان یک پدیده اجتماعی است و دانش و آگاهی ما نسبت به این پدیده هم به صورت دانش عمومی است؛ مثل اصطلاحاتی که هم به صورت روزمره استفاده می‌کنیم و هم به صورت دانش علمی یعنی به صورت علم دستور زبان یا زبان‌شناسی.

نکته

دانش علمی از دانش عمومی، عمیق‌تر و دقیق‌تر است؛ به همین دلیل اگر کسی به دانش علمی دست یابد، علاوه بر این که به درک عمیقی از دانش عمومی جهان اجتماعی خود می‌رسد، آسیب‌ها و ایرادات موجود در دانش عمومی را می‌شناسد و از حقایق موجود در دانش عمومی دفاع می‌کند و این تلاش‌های علمی به تدریج، بر ذخیره دانش علمی می‌افزاید و دانش عمومی را غنی‌تر می‌کند.

ساعت از قدیمی‌ترین ابداعات بشر است. او با استفاده از دانش زمانه خود برای اندازه‌گیری، نشان دادن و نگهداری زمان، ابزارهایی مانند ساعت آبی، آفتابی، شنی و شمعی ساخته است. امروزه فناوری، انسان را قادر ساخته، ساعت‌های بسیار ظریف و دقیق الکترونیکی، کامپیوتری و حتی اتمی بسازد.

سؤال زمینه‌های پیدایش و رشد دانش علمی چگونه شکل می‌گیرد؟

پاسخ هر زمان در جامعه مشکل یا مسأله خاصی ایجاد شود، زمینه برای پیدایش و رشد دانش علمی درباره آن فراهم می‌گردد، یعنی دانش علمی با تلاش برای حل مسائل و مشکلات زندگی، شکل می‌گیرد.

مثال تغییرات جمعیت مثل کاهش یا افزایش بی‌رویه جمعیت زمینه فعالیت و رشد علم جمعیت‌شناسی را ایجاد می‌کند و سایر مسائل مثل اقتصاد، آب و هوا، اعتیاد، بحران اخلاقی و ... نیز چنین است.

تفاوت دیدگاه کسانی که از دانش علمی برخوردارند نسبت به سایرین: همه افرادی که از دانش عمومی برخوردارند، کم و بیش با مشکلاتی مثل فقر، اعتیاد، آلودگی هوا و ... آشنایی دارند و برای حل این مشکلات راهکارهایی ارائه می‌دهند، اما افرادی که نسبت به این مسائل شناخت علمی دارند، از شناخت دقیق و عمیق‌تری برخوردارند و می‌توانند برای حل این مشکلات راه‌حل‌های صحیح پیدا کنند.

ایستگاه سؤال

- ۱ | هر وقت در یک جامعه مسئله خاصی مطرح می‌شود، زمینه برای پیدایش و رشد درباره آن فراهم می‌گردد.
- ۲ | باتلاش برای حل مسائل و مشکلات زندگی شکل می‌گیرد و پیشرفت می‌کند. دانش عمومی دانش علمی
- ۳ | تلاش‌های علمی به تدریج بر ذخیره دانش علمی جامعه می‌افزاید. (درست / نادرست)

پاسخ ۱. دانش علمی ۲. دانش علمی ۳. درست

آبیاری کوزه‌ای از روش‌های سنتی آبیاری در مناطق خشک ایران بوده است. در این روش، کوزه‌های سفالی را پای گیاه در زیر خاک قرار می‌دادند. آب کم کم از جداره سفالی می‌تراوید و به خاک نفوذ می‌کرد. این روش، شیوه جدید آبیاری زیر سطحی با لوله‌های قطره‌چکان بوده است.

نیاز به پوشاک از نیازهای اولیه انسان بوده و صنعت نساجی از قدیمی‌ترین صنایع بشری است. به تدریج با پیشرفت صنعت، زمینه علمی شدن نساجی و شکل‌گیری مهندسی نساجی فراهم شد.

مسئله: تعارض دانش علمی و دانش عمومی

در صورتی که میان دانش عمومی و دانش علمی تعارض پیدا شود؛ این تعارض به ۲ صورت حل می‌شود: ۱ رها کردن بخشی از ذخیره دانشی به نفع بخش دیگر؛ یعنی ممکن است یا از دانش عمومی صرف نظر شود یا از دانش علمی ۲ طرح ایده‌های جدید و نو.

نکته

جهان‌های اجتماعی مختلف براساس هویت فرهنگی خود، تعاریف متفاوتی از دانش علمی ارائه می‌کنند.

رویکرد جهان متجدد به دانش علمی و عواقب آن

با توجه به این‌که عقاید و ارزش‌ها و هویت جهان متجدد، کاملاً سکولار و دنیوی است، تنها علوم تجربی در این جهان اجتماعی معتبر بوده و به عنوان تنها دانش علمی معرفی می‌شود و علوم عقلانی و وحیانی علم محسوب نمی‌شود. برخی جوامع دیگر براساس هویت خود، دانش علمی را محدود به علوم تجربی نمی‌دانند و علاوه بر علوم تجربی از علوم عقلانی و وحیانی نیز بهره‌می‌برند. حال اگر رویکرد جهان متجدد، در جوامع دسته دوم، رواج یابد، تعاریف متفاوت و متضادی از علم رواج یافته و در ذخیره دانشی این جوامع تعارض‌هایی پدید می‌آید؛ حالا نتیجه چی میشه؟

۱ ارتباط دوسویه میان دانش عمومی و دانش علمی قطع می‌شود.

۲ دانش عمومی حمایت خود را از دانش علمی محدود می‌کند؛ یعنی به صورت همه‌جانبه از دانش علمی حمایت نمی‌کند.

۳ دانش علمی از رشد و رونق باز می‌ماند.

۴ دانش علمی توان لازم برای حل مشکلات دانش عمومی را از دست می‌دهد.

راهکار ایران برای حل این مشکل: علوم انسانی و اجتماعی بومی که با توجه به هویت ایران به صورت ایرانی - اسلامی است، راه حل این مشکل است.

ویژگی‌های علوم انسانی و اجتماعی ایرانی و اسلامی: ۱ همسو با هویت فرهنگی خودمان و ناظر به حل مسائل جامعه ما باشد. ۲ دغدغه کشف واقعیت و تشخیص درست و غلط را داشته باشد.

در خصوص رابطه دانش عمومی و دانش علمی ۳ نظریه متفاوت وجود دارد:

الف) در دیدگاه اول، دانش عمومی و دانش علمی از یکدیگر جدا هستند (رابطه منطقی تباین):

۱) تفاوت دانش عمومی و دانش علمی در روش آن‌هاست؛ یعنی این افراد عقیده دارند که راه به دست آمدن دانش علمی حس و تجربه و به صورت نظام‌مند است در حالی که راه به دست آمدن دانش عمومی جامعه‌پذیری و فرهنگ‌پذیری است.

۲) دانش علمی یا تجربی تنها راه کشف حقایق و واقعیت‌هاست و تنها دانش ارزشمند و معتبر است، در حالی که دانش عمومی ارزش ناچیزی دارد و به همین دلیل دانش علمی برای حفظ هویت خود باید از ورود دانش عمومی به قلمروی علم جلوگیری کند.

ب) در دیدگاه دوم دانش عمومی گسترده‌تر و عام‌تر از دانش علمی است (رابطه منطقی عموم و خصوص مطلق):

۱) برخلاف رویکرد قبلی، این دیدگاه همه دانش‌ها را دانش حاصل از زندگی می‌داند و دانش عمومی را پایه و اساس همه دانش‌ها من جمله، دانش تجربی می‌داند.

۲) اعتقاد دارد که دانش‌ها کشف و بازخوانی واقعیت نیستند بلکه بازسازی و خلق واقعیت‌ها هستند که به منظور ساماندهی به زندگی انسان‌ها تولید می‌شود.

۳) در برخی از شاخه‌های این رویکرد، مرز میان دانش علمی و عمومی از بین رفته و تمام علوم و دانش‌ها، دانش عمومی فرض می‌شود.

ج) در دیدگاه سوم دانش عمومی و دانش علمی در عین اشتراکاتی که دارند، اختلافاتی نیز دارند (رابطه منطقی عموم و خصوص من وجه):

۱) دانش علمی به دانش تجربی محدود نیست بلکه شامل دانش‌های فراتجربی (علوم عقلانی و وحیانی) نیز هستند.

۲) دانش عمومی، کم‌ارزش، نامعتبر و غیرموثق نیست بلکه حقایقی نیز در آن وجود دارد. اما دانش علمی به دلیل امکان اعتباریابی نسبت به دانش عمومی معتبرتر است.

۳) دانش علمی ضمن ریشه داشتن در دانش عمومی می‌تواند از آن انتقاد نموده و آن را اصلاح کند.

۴) این دو بخش از ذخیره دانشی با هم ارتباط متقابل دارند، یعنی بر هم اثر می‌گذارند و از هم تأثیر می‌پذیرند و این عامل باعث می‌شود که دانش علمی و عمومی به مرور زمان متناسب شوند؛ به همین دلیل دانش علمی، با هر دانش عمومی سازگار نیست.

ایستگاه سؤال

خرداد ۱۴۰۳

۱ | جهان‌های اجتماعی مختلف بر اساس هویت فرهنگی خود، تعاریف متفاوتی از دانش علمی دارند. (درست / نادرست)

خرداد ۱۴۰۱

۲ | علوم انسانی و اجتماعی بومی (ایرانی و اسلامی) باید همسو با خودمان و ناظر به حل مسائل جامعه خودمان باشد.

دی ۹۹

۳ | چراگاهی بخشی از ذخیره دانشی به نفع بخش دیگرها می‌شود؟

شهریور ۹۸

۴ | جهان‌های اجتماعی مختلف بر اساس هویت فرهنگی خود تعاریف متفاوتی از دانش علمی دارند. (درست / نادرست)

پاسخ ۱. درست ۲. هویت فرهنگی ۳. حل تعارض میان دانش علمی و دانش عمومی ۴. درست

ذخیره دانشی

سؤالات تشریحی

درس ۱

سؤالات صحیح / غلط

۱. جهان‌های اجتماعی مختلف بر اساس هویت فرهنگی خود، تعاریف متفاوتی از دانش علمی دارند. (خرداد ۱۴۰۴ - خرداد ۱۴۰۳)
۲. مطابق دیدگاهی که دانش عمومی را پایه و اساس هر دانشی می‌داند، دانش‌ها کشف و بازخوانی واقعیت هستند. (شهریور ۱۴۰۴)
۳. ما درباره دانش عمومی بیشتر می‌اندیشیم، کمتر از آن استفاده می‌کنیم. (دی ۱۴۰۳ - شهریور ۹۹)
۴. اگر به کنش‌های روزمره خود دقت کنیم، متوجه می‌شویم که این کارها بدون آگاهی و دانش خاصی انجام می‌شوند. (دی ۱۴۰۲)
۵. طرح ایده‌های جدید یکی از راه‌های حل تعارض میان دانش عمومی و علمی یک جهان اجتماعی است. (شهریور ۱۴۰۲)

۶. اگر دانش عمومی نباشد، زندگی اجتماعی ما مختل می‌شود و جهان اجتماعی فرو می‌ریزد. (دی ۱۴۰۱)
۷. افرادی که در زندگی اجتماعی با مسائل و مشکلات زیادی مواجه می‌شوند می‌توانند برای آن‌ها راه‌حل‌های صحیح پیدا کنند. (دی ۱۴۰۱)
۸. انسان در زندگی اجتماعی با مسائل و مشکلات زیادی مواجه می‌شود، مسائلی مانند آلودگی هوا، فقر، نابرابری و ... همه کسانی که از دانش عمومی برخوردارند، این مشکلات را می‌شناسند و برای حل برخی از آن‌ها راهکارهایی پیشنهاد می‌دهند. (خرداد ۱۴۰۱)
۹. ما انسان‌ها با تولد و ورود به جهان اجتماعی با دیگرانی که در همان جهان اجتماعی زندگی می‌کنند، در مجموعه‌ای از آگاهی‌ها و دانش‌ها سهیم و شریک می‌شویم. (شهریور ۱۴۰۱)
۱۰. ما اغلب از آگاهی و دانشی که درباره کنش‌های خود داریم و اهمیت و نقشی که این آگاهی، در زندگی ما دارد غافلیم. (خرداد ۱۴۰۰)
۱۱. دانش عمومی برای زندگی اجتماعی، مانند هوا برای انسان است. (شهریور ۱۴۰۰)
۱۲. کنش آدمی وابسته به آگاهی است و بدون آگاهی انجام نمی‌شود، ولی ما اغلب از آگاهی و دانشی که درباره کنش‌های خود داریم و اهمیت و نقش آن غافلیم. (دی ۱۴۰۰ - دی ۹۹)
۱۳. تلاش‌های علمی به تدریج بر ذخیره دانشی علمی جامعه می‌افزاید و دانش عمومی را غنی‌تر می‌کند. (خرداد ۹۹ - خرداد ۹۸)
۱۴. هروقت در یک جامعه مسئله خاصی مطرح می‌شود زمینه برای پیدایش و رشد دانش علمی درباره آن نیز فراهم می‌گردد. (دی ۹۹)
۱۵. جهان‌های اجتماعی مختلف براساس هویت فرهنگی خود تعاریف متفاوتی از دانش علمی دارند. (شهریور ۹۸)
۱۶. کسی که دانش علمی دارد قدرت پیدا می‌کند که از حقایق موجود در شناخت علمی دفاع کند. (خرداد ۹۸)
۱۷. دانش علمی شناختی است که در جریان زندگی به دست می‌آید.
۱۸. مجموعه آگاهی‌هایی که با سایر افراد جامعه در آن شریک هستیم، دانش عمومی است.
۱۹. دانش علمی گسترده‌ترین بخش ذخیره دانشی ماست.
۲۰. دانش عمومی بخشی از ذخیره دانشی ما را تشکیل می‌دهد.
۲۱. دانش علمی دقیق‌تر و عمیق‌تر از دانش عمومی است.
۲۲. کسی که دانش علمی دارد به درک عمیقی از دانش عمومی جهان اجتماعی خود می‌رسد.
۲۳. تلاش‌های علمی به تدریج بر ذخیره دانش عمومی جهان اجتماعی می‌افزاید.
۲۴. رها کردن بخشی از ذخیره دانشی به منظور حل تعارض میان دانش علمی و دانش عمومی است.
۲۵. جهان متجدد براساس هویت معنوی خود فقط علم تجربی را دانش علمی می‌داند.

سوالات جای خالی

۲۶. در کنش‌های اجتماعی ما آگاهی‌ها و دانش‌هایی وجود دارد که به سبب از نظر، پنهان بوده است. (شهریور ۱۴۰۴)
۲۷. گسترده‌ترین بخش ذخیره دانشی ما (دانش عمومی - دانش علمی) است. (شهریور ۱۴۰۴ - شهریور ۹۸ - شهریور ۹۸)
۲۸. هروقت در یک جامعه، مسئله خاصی مطرح می‌شود زمینه برای پیدایش و رشد (دانش عمومی - دانش علمی) درباره آن فراهم می‌گردد. (شهریور ۱۴۰۲)
۲۹. علوم انسانی و اجتماعی بومی (ایرانی و اسلامی) باید همسو با خودمان و ناظر به حل مسائل جامعه خودمان باشد. (خرداد ۱۴۰۱)
۳۰. جهان متجدد، براساس هویت خود، فقط علم تجربی را دانش علمی می‌داند. (خرداد ۱۴۰۱)
۳۱. جهان اجتماعی یعنی جامعه و فرهنگی که در آن زندگی می‌کنیم، دانش لازم برای زندگی یا همان را در اختیار ما قرار می‌دهد. (دی ۹۹)
۳۲. هروقت در یک جامعه مسئله خاصی مطرح می‌شود زمینه برای پیدایش و رشد درباره آن نیز فراهم می‌گردد. (خرداد ۹۸)
۳۳. کنش آدمی وابسته به است و بدون آن انجام نمی‌شود. (دی ۹۸)
۳۴. کسی که دانش علمی دارد به درک عمیقی از جهان اجتماعی می‌رسد. (دی ۹۸)
۳۵. جهان‌های اجتماعی مختلف براساس خود، تعاریف متفاوتی از دانش علمی دارند. (خرداد ۹۸)
۳۶. انسان‌ها با تولد و ورود به جهان اجتماعی در مجموعه‌ای از آگاهی‌ها و دانش‌ها سهیم می‌شوند به این نوع از دانش، می‌گویند. (دی ۹۷)
۳۷. دانش را انسان در طول زندگی خود به دست می‌آورد.

۳۸. می توان گفت دانش لازم برای زندگی یا همان شناخت عمومی را در اختیار ما قرار می دهد.
۳۹. ما درباره کمتر می اندیشیم و بیشتر از آن استفاده می کنیم.
۴۰. می توان گفت برای زندگی اجتماعی مانند هوا برای انسان است.
۴۱. ذخیره دانشی ما شامل و است.
۴۲. ما درباره یک پدیده اجتماعی هم و هم داریم.
۴۳. تلاش های علمی به تدریج بر ذخیره جهان اجتماعی می افزاید.
۴۴. جهان اجتماعی متجدد علوم و را علم محسوب نمی کند.
۴۵. رویکردی که تفاوت دانش علمی و عمومی را در روش آن ها می داند، اعتقاد دارد که دانش علمی از راه و دانش عمومی از طریق و به دست می آید.

سوالات چهارگزینه ای

۴۶. کدام گزینه تفاوت علوم انسانی و علوم اجتماعی را نشان می دهد؟ (خرداد ۱۴۰۴)
- ۱) علوم اجتماعی بخشی از علوم انسانی است که فعالیت های غیرارادی انسان را مطالعه می کند.
 - ۲) موضوع علوم اجتماعی عام تر از موضوع علوم انسانی است.
 - ۳) علوم انسانی، کنش های انسانی و علوم اجتماعی، کنش های اجتماعی را مطالعه می کند.
 - ۴) علوم انسانی خود بخشی از علوم اجتماعی محسوب می شوند.
۴۷. کدام گزینه درباره دانش علمی صحیح نیست؟ (مرداد ۱۴۰۳)
- ۱) آسیب های دانش عمومی را شناسایی می کند.
 - ۲) درباره آن کمتر می اندیشیم و بیشتر از آن استفاده می کنیم.
 - ۳) دانش عمومی را غنی تر می کند.
 - ۴) با تأمل و اندیشه در دانش عمومی به دست می آید.
۴۸. کدام گزینه در ارتباط با شکل زیر صحیح است؟ (شهریور ۱۴۰۲)
-
- ۱) تفاوت دانش علمی با دانش عمومی در روش آن هاست.
 - ۲) دانش علمی علاوه بر دانش تجربی، دانش های فراتجربی را نیز شامل می شود.
 - ۳) دانش عمومی پایه و اساس هر گونه دانشی از جمله دانش تجربی است.
 - ۴) دانش علمی برای حفظ هویت باید از ورود دانش عمومی به قلمرو علم جلوگیری کند.
۴۹. با تلاش برای حل مسائل و مشکلات زندگی شکل می گیرد و پیشرفت می کند. (شهریور ۱۴۰۱)
- ۱) دانش عمومی
 - ۲) آگاهی حاصل از زندگی
 - ۳) دانش علمی
 - ۴) گسترده ترین بخش ذخیره دانشی
۵۰. گسترده ترین بخش ذخیره دانشی است که درباره آن کمتر می اندیشیم و بیشتر استفاده می کنیم. (خرداد ۱۴۰۰)
- ۱) دانش علمی
 - ۲) ذخیره آگاهی
 - ۳) دانش عمومی
 - ۴) علم تجربی
۵۱. کدام نوع از دانش برای زندگی اجتماعی مانند هوا برای انسان است؟
- ۱) دانش علمی
 - ۲) گسترده ترین بخش ذخیره دانشی
 - ۳) علوم عقلانی
 - ۴) علوم تجربی
۵۲. در چه صورتی زمینه برای پیدایش و رشد دانش علمی فراهم می شود؟
- ۱) رشد دانش عمومی
 - ۲) افزایش تلاش های علمی
 - ۳) پیدایش مسئله و مشکل خاص
 - ۴) از بین رفتن ذخیره دانشی

کشف ارتباط

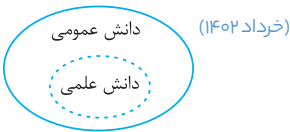
۵۳. در تصویرمقابل یکی از دیدگاه‌ها دربارهٔ رابطهٔ دانش عمومی و دانش علمی را مشاهده می‌کنید.

(خرداد ۱۴۰۴)

این دیدگاه دربارهٔ دانش علمی چه نظری دارد؟ (دو مورد)

۵۴. در تصویرمقابل رابطهٔ دانش عمومی و دانش علمی را مشاهده می‌کنید، اهمیت دانش عمومی را شرح دهید.

(خرداد ۱۴۰۲)

(دی ۱۴۰۱)

۵۵. با توجه به شکل به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید.

الف) دلیل اعتبار بیشتر دانش علمی نسبت به دانش عمومی چیست؟

ب) دانش علمی و دانش عمومی چه نوع رابطه‌ای دارند؟

(خرداد ۹۹)

۵۶. هریک از عبارات سمت راست به کدام یک از مفاهیم سمت چپ اشاره دارد؟ (یک مورد اضافی است).

عبارات	مفاهیم
۱- گسترده‌ترین بخش ذخیره دانشی را می‌نامند.	الف) ساختار اجتماعی
۲- از فعالیت‌های غیرارادی انسان‌ها بحث نمی‌کند.	ب) کنش اجتماعی
۳- ارتباط میان پدیده‌های اجتماعی را می‌گویند.	ج) دانش عمومی
۴- تمامی پدیده‌های اجتماعی خرد و کلان با آن شکل می‌گیرند.	د) علوم انسانی
	ه) دانش علمی

۵۷. هریک از موارد زیر مربوط به کدام نمودار است؟

(۳)

(۲)

(۱)

الف) دانش عمومی و دانش علمی به مرور متناسب می‌شوند؛ از این رو هر دانش علمی، با دانش عمومی سازگار نیست.

ب) در برخی نحله‌های این دیدگاه، مرز دانش علمی و دانش عمومی فرو می‌پاشد.

ج) دانش عمومی در مقابل دانش علمی از ارزش ناچیزی برخوردار است.

۵۸. نمودار مقابل را تحلیل نمایید.

۵۹. اعتقاد افرادی که همهٔ دانش‌ها را دانش حاصل از زندگی می‌دانند، در خصوص ارتباط میان دانش علمی و دانش عمومی چیست؟

۶۰. نمودار مقابل به دیدگاه چه اشخاصی اشاره می‌کند؟

سؤالات پاسخ کوتاه

۶۱. علوم انسانی و اجتماعی بومی (اسلامی و ایرانی) باید چه دغدغه‌ای داشته باشند؟ (شهریور ۱۴۰۴)

۶۲. چرا آگاهی و دانش‌های موجود در کنش‌های روزمره مانند راه رفتن، حرف زدن و ... از نظر ما پنهان است؟ (شهریور ۱۴۰۲)

۶۳. تعارض میان دانش علمی و دانش عمومی چگونه حل می‌شود؟ (ذکر یک مورد) (دی ۱۴۰۲ - خرداد ۱۴۰۱ - خرداد ۹۹ - شهریور ۹۸)

۶۴. یک مورد از ویژگی‌های علوم انسانی و اجتماعی بومی (اسلامی و ایرانی) را بنویسید. (خرداد خارج ۱۴۰۱ - خرداد ۱۴۰۰)

۶۵. توانمندی‌های کسی که دانش علمی دارد را بنویسید. (ذکر یک مورد) (دی ۱۴۰۰ - شهریور ۹۹)

۶۶. چراگاهی بخشی از ذخیره دانشی به نفع بخش دیگر رها می‌شود؟ (دی ۹۹)
۶۷. جهان متجدد براساس رویکرد دنیوی خود، فقط کدام علم را دانش علمی می‌دانست؟ (خرداد ۹۸)
۶۸. در یک جهانی اجتماعی دست برداشتن از بخشی از ذخیره دانشی به نفع بخش دیگر، نتیجه چیست؟ (دی ۹۸)
۶۹. جهان متجدد کدام علوم را علم محسوب نمی‌کرد؟ (دی ۹۷)
۷۰. بخش‌های مختلف ذخیره دانشی را نام ببرید.
۷۱. آن بخش از ذخیره دانشی که در طول زندگی ایجاد می‌شود، چه نام دارد؟
۷۲. دانش عمومی را چه کسی / کسانی برای افراد فراهم می‌کنند؟
۷۳. کدام بخش از ذخیره دانشی بیشتر مورد استفاده قرار می‌گیرد اما انسان‌ها کمتر در مورد آن تفکر می‌کنند؟
۷۴. انسان در چه صورتی متوجه دانش عمومی می‌شود؟
۷۵. کدام عامل باعث افزوده شدن بردانش علمی جهان اجتماعی می‌شود؟
۷۶. به ترتیب «صنعت نساجی» و «برطرف کردن نیاز پوشاک توسط انسان‌های اولیه» مربوط به کدام بخش از ذخیره دانشی جهان اجتماعی است؟

● هر عبارت به کدام مفهوم اشاره دارد؟

۷۷. راهنمای زندگی هر فرد، گروه، قوم و جامعه که راهنمای زندگی آن‌هاست. (.....)
۷۸. دانش لازم برای زندگی را در اختیار ما قرار می‌دهد. (.....)
۷۹. جهان متجدد این علوم را علم محسوب نمی‌کند. (.....)
۸۰. در زندگی اجتماعی مانند هوا برای انسان است. (.....)
۸۱. براساس هویت دنیوی خود فقط علوم تجربی را علم می‌دانست. (.....)
۸۲. دانش عمومی را در اختیار ما قرار می‌دهد. (.....)
۸۳. بروز مسائل و مشکلات در یک جامعه می‌تواند زمینه پیدایش و رشد آن را فراهم کند. (.....)
۸۴. در صورت نبود آن زندگی اجتماعی مختل می‌شود. (.....)
۸۵. گسترده‌ترین بخش ذخیره دانشی است. (.....)
۸۶. دانشی که عمیق‌تر و دقیق‌تر از سایر بخش‌های ذخیره دانشی است. (.....)
۸۷. تنها دانشی که در جهان اجتماعی متجدد به رسمیت شناخته می‌شود. (.....)

سوالات پاسخ بلند

۸۸. دانش «متخصصان زبان فارسی» به کدام بخش از ذخیره دانشی اشاره دارد؟ آن بخش را شرح دهید. (دی ۱۴۰۳)
۸۹. دو مورد از پیامدهای تعارض در ذخیره دانشی جوامع را بنویسید. (شهریور ۱۴۰۱ - شهریور ۹۹)
۹۰. دانش علمی چگونه شکل می‌گیرد؟ (شهریور ۱۴۰۰)
۹۱. ویژگی‌های علوم انسانی و علوم اجتماعی بومی (اسلامی و ایرانی) را بنویسید. (دی ۱۴۰۰)
۹۲. اعضای جامعه برای حل تعارض میان «دانش عمومی» و «دانش علمی» چه تلاش‌هایی می‌کنند؟ (شهریور خارج ۹۸)
۹۳. ویژگی‌های دانش عمومی را بنویسید. (۳ مورد)
۹۴. دانش عمومی چیست؟
۹۵. دانش عمومی و هوا را در زندگی اجتماعی و برای انسان مقایسه کنید.
۹۶. دانش عمومی و دانش علمی در خصوص پدیده زبان را شرح دهید.
۹۷. وجود مشکلاتی مثل کاهش یا افزایش بی‌رویه جمعیت چه تأثیری بر دانش علمی می‌گذارد؟
۹۸. تفاوت دیدگاه اشخاص برخوردار از دانش علمی نسبت به کسانی که از این دانش بی‌بهره هستند نسبت به پدیده‌هایی مثل فقر، بیکاری، آلودگی هوا و ... را شرح دهید.
۹۹. ویژگی‌های دانش علمی در جهان متجدد چگونه است؟
۱۰. دیدگاه کسی که دانش علمی دارد چگونه است؟

۴

بخش

پاسخنامه

۱ | صحیح

۲ | غلط (... که دانش علمی را پایه و اساس ...)

۳ | غلط (... کمتر می‌اندیشیم و بیشتر از آن استفاده می‌کنیم.)

۴ | غلط (... با آگاهی و اراده ...)

۵ | صحیح

۶ | صحیح

۷ | غلط (افرادی که از دانش علمی برخوردارند می‌توانند برای مسائل و مشکلات راه‌حل‌های صحیح پیدا کنند.)

۸ | صحیح

۹ | صحیح

۱۰ | صحیح

۱۱ | صحیح

۱۲ | صحیح

۱۳ | صحیح

۱۴ | صحیح

۱۵ | غلط (دانش عمومی ...)

۱۶ | صحیح

۱۷ | غلط (دانش عمومی ...)

۱۸ | صحیح

۱۹ | غلط (دانش عمومی ...)

۲۰ | صحیح

۲۱ | صحیح

۲۲ | صحیح

۲۳ | غلط (... بر ذخیره دانش علمی ...)

۲۴ | صحیح

۲۵ | غلط (... هویت دنیوی خود ...)

۲۶ | عادت

۲۷ | دانش عمومی

۲۸ | دانش علمی

۲۹ | هویت فرهنگی

۳۰ | دنیوی

۳۱ | شناخت عمومی

۳۲ | دانش علمی

۳۳ | آگاهی

۳۴ | شناخت عمومی

۳۵ | هویت فرهنگی

۳۶ | عمومی

۳۷ | عمومی

۳۸ | جهان اجتماعی (جامعه و فرهنگ)

۳۹ | دانش عمومی

۴۰ | دانش عمومی

۴۱ | دانش عمومی - دانش علمی

۴۲ | دانش عمومی - دانش علمی

۴۳ | دانش علمی

۴۴ | عقلانی - وحیانی

۴۵ | حس و تجربه - جامعه‌پذیری - فرهنگ‌پذیری

۴۶ | گزینه ۳

۴۷ | گزینه ۲

۴۸ | گزینه ۲

۴۹ | گزینه ۳

۵۰ | گزینه ۳

۵۱ | گزینه ۲

۵۲ | گزینه ۳

۵۳ | - دانش علمی به دانش تجربی محدود نمی‌شود بلکه دانش‌های فراتجربی را مانند علوم وحیانی و عقلانی را نیز شامل می‌شود.

- دانش علمی به دلیل امکان اعتباریابی، نسبت به دانش عمومی از اعتبار بیشتری برخوردار است.

- دانش علمی ضمن ریشه داشتن در دانش عمومی، امکان انتقاد از دانش عمومی و تصحیح آن را دارد.

۵۴ | همه دانش‌ها، دانش حاصل از زندگی (دانش عمومی) است و دانش عمومی پایه و اساس هرگونه دانشی از جمله دانش تجربی است.

۵۵ | الف) امکان اعتباریابی دانش علمی

ب) رابطه متقابل (اشاره به این عبارت نیز صحیح است: بر یکدیگر اثر گذاشته و از هم اثر می‌پذیرند و به مرور متناسب می‌شوند.)

۵۶ | ۱- ج) دانش عمومی

۲- ۵) علوم انسانی

۳- الف) ساختار اجتماعی

۴- ب) کنش اجتماعی

۵۷ | ۱- ج

۲- ب

۳- الف

۵۸ | در این دیدگاه، تفاوت دانش علمی با دانش عمومی در روش آن‌هاست. دانش علمی تنها از راه حس و تجربه و به صورت نظام‌مند به دست می‌آید ولی دانش عمومی، دانش حاصل از زندگی افراد است که از راه جامعه‌پذیری و فرهنگ‌پذیری به دست می‌آید. دانش علمی (تجربی) راه کشف واقعیت و تنها دانش معتبر است. دانش عمومی در مقابل دانش علمی از ارزش ناچیزی برخوردار است. دانش علمی برای حفظ هویت خود باید از ورود دانش عمومی به قلمرو علم جلوگیری کند.

۵۹ | این دیدگاه این ادعا را که دانش علمی، راه کشف واقعیت و دانش عمومی، دانش حاصل از زندگی است انکار می‌کند و همه دانش‌ها را دانش حاصل از زندگی می‌داند. دانش‌ها کشف و بازخوانی واقعیت نیستند، بلکه خلق و بازسازی آن هستند که انسان‌ها برای سامان دادن به زندگی خود تولید می‌کنند. برتری دانش تجربی بر دانش حاصل از زندگی را بی‌اعتبار می‌داند و به عکس دانش عمومی را پایه و اساس هرگونه دانشی از جمله دانش تجربی می‌داند. در برخی از نحله‌های این دیدگاه، مرز دانش علمی و دانش عمومی فرو می‌پاشد.

۶۰ | در این دیدگاه دانش علمی به دانش تجربی محدود نمی‌شود بلکه دانش‌های فراتجربی مانند دانش‌های عقلانی و وحیانی را نیز شامل می‌شود که هر کدام ملاک سنجش و اعتباریابی خاص خود را دارد. دانش عمومی نیز دانش غیرموتق و نامعتبر نیست، بلکه کم و بیش در آن دانش‌های حقیقی و صحیح نیز وجود دارد. دانش علمی به دلیل امکان اعتباریابی، نسبت به دانش عمومی از اعتبار بیشتری برخوردار است. دانش علمی ضمن ریشه داشتن در دانش عمومی، امکان انتقاد از دانش عمومی و تصحیح آن را دارد. دانش عمومی و دانش علمی رابطه متقابل دارند. بر یکدیگر اثر گذاشته و از هم اثر می‌پذیرند و به مرور متناسب می‌شوند. از این رو هر دانش علمی، با هر دانش عمومی سازگار نیست.

۶۱ | ۱) دغدغه کشف واقعیت ۲) دغدغه تشخیص درست و غلط

۶۲ | به سبب عادت

۶۳ | اعضای جهان اجتماعی برای حل این تعارض‌ها تلاش می‌کنند؛ تعارض گاهی با رها کردن بخشی از ذخیره دانشی و گاهی با طرح ایده‌های جدید حل می‌شود.

۶۴ | همسو با هویت فرهنگی خودمان و ناظر به حل مسائل جامعه ما باشد. دغدغه کشف واقعیت و تشخیص درست و غلط را داشته باشد.

۶۵ | ۱) به درک عمیقی از دانش عمومی می‌رسد. ۲) آسیب‌ها و اشکالاتی را که به دانش عمومی راه پیدا کرده‌اند، شناسایی می‌کند. ۳) قدرت پیدا می‌کند که از حقایق موجود در دانش عمومی دفاع کند.

۶۶ | زیرا گاهی میان دانش عمومی و دانش علمی یک جهان اجتماعی تعارض‌هایی پدید می‌آید که اعضای جهان اجتماعی بخشی از ذخیره دانشی را به نفع بخش دیگرها می‌کند.

۶۷ | علوم تجربی

۶۸ | تعارض‌های میان دانش عمومی و دانش علمی

۶۹ | علوم عقلانی و علوم وحیانی

۷۰ | دانش علمی و دانش عمومی

۹۸ | انسان در زندگی اجتماعی با مسائل و مشکلات زیادی مواجه می‌شود؛ مسائلی مانند ناامنی، ترافیک، اعتیاد، آلودگی هوا، بحران آب، بیکاری، فقر، نابرابری، قانون‌گریزی، بحران هویت، بحران اخلاقی، بحران آگاهی و ... همه کسانی که از دانش عمومی برخوردارند، این مشکلات را می‌شناسند و برای حل برخی از آن‌ها راهکارهایی پیشنهاد می‌دهند. اما افرادی که درباره این مسائل شناخت علمی دارند، از شناختی دقیق برخوردارند و می‌توانند برای آن‌ها راه‌حل‌های صحیح پیدا کنند.

۹۹ | جهان متجدد، براساس هویت دنیوی خود، فقط علم تجربی را دانش علمی می‌داند و علوم وحیانی و عقلانی را علم محسوب نمی‌کند.

۱۰۰ | کسی که دانش علمی دارد، به درک عمیقی از دانش عمومی جهان اجتماعی خود می‌رسد؛ آسیب‌ها و اشکالاتی را که به دانش عمومی راه پیدا کرده‌اند، شناسایی می‌کند و قدرت پیدا می‌کند که از حقایق موجود در دانش عمومی دفاع کند.

درس ۲ علوم اجتماعی

- ۱۰ | صحیح
- ۱۰ | غلط (... جامعه‌شناسی خرد مورد مطالعه قرار می‌گیرد.)
- ۱۰ | صحیح
- ۱۰ | غلط (علوم اجتماعی درباره ...)
- ۱۰ | صحیح
- ۱۰ | غلط (جامعه‌شناسی کلان به مطالعه ...)
- ۱۰ | صحیح
- ۱۰ | صحیح
- ۱۱۰ | صحیح
- ۱۱۱ | صحیح
- ۱۱۳ | صحیح
- ۱۱۴ | غلط (... وابسته نیستند)
- ۱۱۵ | غلط (علوم اجتماعی بخشی از علوم انسانی است.)
- ۱۱۶ | صحیح
- ۱۱۷ | غلط (علوم اجتماعی زمینه ...)
- ۱۱۸ | صحیح
- ۱۱۹ | صحیح
- ۱۲ | صحیح
- ۱۲ | صحیح
- ۱۲ | تفهیمی
- ۱۲ | اجتماعی
- ۱۲ | جامعه‌شناسی کلان
- ۱۲ | علوم اجتماعی
- ۱۲ | غیرارادی
- ۱۳ | پدیده‌های اجتماعی
- ۱۳ | علوم اجتماعی
- ۱۳ | علوم انتقادی
- ۱۳ | علوم اجتماعی
- ۱۳ | کنش‌های انسانی و پیامدهای آن
- ۱۳ | علوم انسانی - علوم اجتماعی
- ۱۳ | علوم انسانی
- ۱۳۸ | روان‌شناسی - علوم اجتماعی
- ۱۳۹ | شناخت قوانین طبیعت
- ۱۴۰ | علوم اجتماعی
- ۱۴۱ | علوم ابزاری
- ۱۴۲ | علوم تفهیمی
- ۱۴۳ | پدیده‌های اجتماعی (کنش اجتماعی و پیامدهای آن)
- ۱۴۴ | کنش‌های اجتماعی - ساختار اجتماعی
- ۱۴۵ | جامعه‌شناسی کلان
- ۱۴۶ | کنش اجتماعی
- ۱۴۷ | تبیینی - تفسیری - انتقادی
- ۱۴۸ | اصل وجود
- ۱۴۹ | دانش عمومی

- ۷۱ | دانش عمومی
- ۷۲ | جهان اجتماعی (جامعه و فرهنگ)
- ۷۳ | دانش عمومی
- ۷۴ | بروز مسئله یا مشکل در آن
- ۷۵ | تلاش‌های علمی افراد
- ۷۶ | دانش علمی - دانش عمومی
- ۷۷ | ذخیره دانشی
- ۷۸ | جهان اجتماعی
- ۷۹ | علوم عقلانی و وحیانی
- ۸۰ | دانش عمومی
- ۸۱ | جهان متجدد
- ۸۲ | جهان اجتماعی
- ۸۳ | دانش علمی
- ۸۴ | دانش عمومی
- ۸۵ | دانش عمومی
- ۸۶ | دانش علمی
- ۸۷ | علوم تجربی
- ۸۸ | دانش علمی با تأمل و اندیشه در دانش عمومی به دست می‌آید. به این دانش عمیق‌تر و دقیق‌تر دانش علمی می‌گویند.
- ۸۹ | ۱ در چنین شرایطی ارتباط دو سویه دانش عمومی و دانش علمی قطع می‌شود. ۲ دانش عمومی به طور همه‌جانبه از دانش علمی حمایت نمی‌کند. ۳ دانش علمی از رشد و رونق لازم باز می‌ماند و دغدغه و توان لازم برای حل مشکلات دانش عمومی را از دست می‌دهد.
- ۹۰ | دانش علمی با تلاش برای حل مسائل و مشکلات زندگی شکل می‌گیرد یعنی هر وقت در یک جامعه مسئله خاصی مطرح می‌شود، زمینه برای پیدایش و رشد دانش علمی درباره آن نیز فراهم می‌گردد.
- ۹۱ | دانشی که همسو با هویت فرهنگی خودمان و ناظر به حل مسائل جامعه ما باشد. همچنین دغدغه کشف واقعیت و تشخیص درست و غلط را داشته باشد.
- ۹۲ | تعارض‌ها، گاهی با دست برداشتن از بخشی از ذخیره دانشی به نفع بخشی دیگر و گاهی با طرح ایده‌های جدید حل می‌شوند.
- ۹۳ | ۱ اگر این آگاهی‌ها نباشند، زندگی اجتماعی ما مختل می‌شوند. ۲ در صورت نبود این‌ها، جهان اجتماعی فرو می‌ریزد ۳ دانش حاصل از زندگی است. ۴ جامعه و فرهنگ آن را در اختیار ما می‌گذارد. ۵ گسترده‌ترین بخش ذخیره دانشی ماست.
- ۹۴ | ما انسان‌ها با تولد و ورود به جهان اجتماعی، با دیگرانی که در همان جهان اجتماعی زندگی می‌کنند، در مجموعه‌ای از آگاهی‌ها و دانش‌ها سهیم و شریک می‌شویم. این نوع از دانش را «دانش عمومی» می‌نامند.
- ۹۵ | دانش عمومی برای زندگی اجتماعی، مانند هوا برای انسان است. انسان همواره از هوا استفاده می‌کند، اما اغلب متوجه آن نیست و از اهمیت آن غافل است. او هنگامی متوجه وجود هوا می‌شود که تغییری در آن رخ دهد و تنفس را با مشکل مواجه نماید.
- ۹۶ | زبان یک پدیده اجتماعی است. ما درباره این پدیده اجتماعی هم «دانش عمومی» و هم «دانش علمی» داریم. با مقایسه دانش کاربران و سخنگویان زبان فارسی دانش عمومی و متخصصان نسبت به آن دانش علمی دارند.
- ۹۷ | تلاش‌های علمی به تدریج بر ذخیره دانش علمی جهان اجتماعی می‌افزاید و دانش عمومی را غنی‌تر می‌کند. دانش علمی با تلاش برای حل مسائل و مشکلات زندگی، شکل می‌گیرد و پیشرفت می‌کند؛ یعنی هر وقت در یک جامعه، مسئله خاصی مطرح می‌شود، زمینه برای پیدایش و رشد دانش علمی درباره آن نیز فراهم می‌گردد؛ مثلاً کاهش یا افزایش بی‌رویه جمعیت در یک کشور می‌تواند زمینه فعالیت و رشد علم جمعیت‌شناسی و بروز مسائل اقتصادی در یک جامعه و زمینه رشد علم اقتصاد را فراهم کند.